

Frukt

Jeg sitter og ser på et furutre.

Et furutre er ikke alltid vakkert. Treet utenfor vinduet mitt har allfor mange greiner på solsiden i forhold til skyggesiden.

En eller annen skade flerret et langt, sort sår uten bark langs stammen.

En av greinene ser ut til å ha fått en brist, har vært nær ved å brette. Men så har det holdt. Skaden er grodd; arret er likevel ikke pent.

Noen av de laveste greinene sørget tunge snømengder for å knekke.

Men i toppen og mot sør ser jeg tette kvister med frodige klaser av barnåler. Doggdråper skinner som små diamanter i de grønne og friske nåleduskene.

Og der får jeg øye på kongler. Beskjedent henger de på undersiden, barkbrune med et islett av grønt. Ennå unge og tette. Snart skal de bli store, de skal sprekke og drysse frø.

Det uregelmessige og litt krokete treet står ikke fram som noe idealtre. Jeg ville aldri ha plukket det ut til å være juletre.

Likevel er furuen vakker. Trofast står treet på plass, år etter år. Suger næring fra jord og luft. Slikker sol og lys. Bærer sin frukt i det stille.

Treet vil lære oss noe.

Både dag og natt

Fra den gode, gamle bok Bibelen skinner et løfte fram:

Salig er den som ikke følger lovløses råd, ikke går på synderes vei og ikke sitter i spotteres sete, men har sin glede i Herrens

lov og grunner på hans lov dag og natt. Han er lik et tre plantet ved rennende vann. Det gir frukt i rett tid, og løvet visner ikke. Alt han gjør, skal lykkes. (Sal 1,1–3)

Bibelen sammenlikner en troende med et tre.

Trær er vanlige – ulike – og noen vil si: lite spennende.

Men de får livskraften fra Gud. Og lever de nær ved friske vannårer, gir de frukt, bær eller kongler når tiden er inne.

Alltid er bladene friske på dette bibeltreet. Dag og natt. Livet finnes også når frukten ikke funkler i sola, ja, selv i den bladløse vinterhvilen.

Du vil gjerne leve et rikt kristenliv. Halvhjertet, lunken kristendom får deg til å reagere. Du får lyst til å ta deg kraftig sammen for å bli en strålende kristen.

Men så møter du hverdagen med sløvhets. Visjonene visner i det daglige maset. Kan det lykkes for meg å stå fram som en helhjertet, fruktbærende kristen?

Ja, hvis du får tak i vekstens hemmelighet!

Det sanne vintre

I Salme 1 blir en troende sammenliknet med et tre. Jesus vender bildet i en annen retning når han sammenlikner seg selv med et tre:

Jeg er det sanne vintre, og min Far er vinbonden. Hver grein på meg som ikke bærer frukt, tar han bort, og hver grein som bærer frukt, renses han så den skal bære mer. Dere er alt rene på grunn av det ordet jeg har talt til dere. Bli i meg, så blir jeg i dere. Slik som greinen ikke kan bære frukt av seg selv, men bare hvis den blir på vintreet, slik kan heller ikke dere bære frukt hvis dere ikke blir i meg. Jeg er vintreet, dere er greinene. Den som blir i meg og jeg i ham, bærer mye frukt. For uten meg kan dere ingen ting gjøre. (Joh 15,1–5)

Jesus er vintreet. Et vintre har ingen stamme. Vintreet består bare av greiner. De kristne er greinene.

Det betyr: Jesus gjør seg til ett med sine troende. Kristenlivets vekst og utvikling, troens frukt, skjer som en Jesus-vekst og en Jesus-frukt.

Hva vil det si å bli i Jesus?

Da jeg var ung, lærte jeg å sette pris på en eldre mann. Nå prøver jeg å sortere ut årsakene til at han fikk bety så mye for meg.

Han var ikke vakker eller sjarmerende. Han hadde sine til dels merkelige «kjepphester», ja, en kunne si at han i mange ting så skjevt på livet.

Mannen bar sine sår, som han vanskelig kunne skjule. Senere har jeg skjønt at det fantes sykelige trekk i hans karakter.

Likevel: Det sprudlet et friskt og grønt liv fra ham. Min venn fikk meg så ofte til å tenke på Jesus. Og fruktene viste seg i livet:

En usvikelig *kjærlighet* til oss unge. Han tok ofte tid med oss.

Han formidlet glede når han vitnet for oss ut fra Ordet.

Og når han holdt andakt og snakket om at det går an å få *fred* med Gud ved å tro på Jesus, da ble denne freden skinnende i hans liv. Den ble troverdig.

Jeg tror jeg må si: Denne mannen «ble i Jesus». Og fruktene han bar, skyldtes ikke prestasjoner eller evner. Fruktene vokste ut av et liv formet av Bibelen og bønner. Han la vekt på nattverden. Og alltid merket jeg hos ham en sterk lyst til å komme sammen med andre troende.

Den aller største hemmeligheten

Forkynneren Carl Olof Rosenius skriver slik om det å være ett med Jesus:

«Det at du blir i Kristus og han blir i deg, er ofte den aller største hemmelighet.

Men gi akt på om du lever av Kristi ord og Kristi kjærlighet. Er det så, da lever du i Kristus, og Kristus lever i deg.

Du vet om du har trøst i Kristus, slik at du når du blir bekymret for dine synder og usselheter, bare får trøst gjennom ordet om Kristi kjærlighet, Kristi rettferdighet og Kristi blod, eller om du får trøst av deg selv eller i hva du selv har gjort.

Gi akt på om du får trøst ved å *gjøre* eller ved å *høre*.

Da merker du om du lever av troen. Når du med alt ditt eget arbeid aldri kan bli trøstet, men bare ved å høre evangeliet, da vet du at din trøst kommer av troen.»

Å hvile i Kristus

Rosenius skjelner mellom en høre-kristendom og en gjøre-kristendom. Den som strever med å lykkes som kristen, får det ikke til.

Men den som er mer opptatt av hvem Jesus er – hva han har gjort for oss, og hva han har å gi i dag – skapes til en mottaker-kristen. Da blir Jesus stor og du liten. Han får æren, men du får gleden av å bære fram Åndens frukt, kanskje uten å se den selv.

Det er en herlig forskjell mellom arbeid og frukt. Arbeidet er dødt, men frukten er levende. Greinen på vintreet har ingen bekymring for å skaffe seg regn eller solskinn. Nei, den står bare i forbindelse med vintreet, og når tiden kommer, bærer den fram rett frukt. La oss da forbli i Kristus!

Dette er høre-kristendommen i et nøtteskall: å leve nær Jesus.

Såmannen i arbeid

Jesus snakker om frukt også i en annen sammenheng. I Matteusevangeliet, kapittel 13, forteller han om såmannen.

Se ham for deg: En ensom mann på en variert åker. Her er god

og dårlig jord, tornebusker og steingrunn. Men såmannen har et godt såkorn – med en utrolig spirekraft. Og han har rikelig med korn å strø ut.

Du kjenner nok fortellingen – om noe som falt ved veien og ble spist opp av fuglene, og om noe som falt på steingrunnen, der det var varme og vekstbetingelser, men der tørken snart satte inn. Noe falt blant tornebusker og ble kvalt.

Men så var det noe som falt i god jord. Mens vanlig utbytte av korn kan være en seks-sjudobling, så ga kornet i den gode jord opptil en hundredobling!

«[D]ette livets bekymring og rikdommens bedrag kveler ordet», sier Jesus, «så det ikke bærer frukt» (vers 22).

«Men det som ble sådd i den gode jorden, det er den som hører ordet og forstår det. Han bærer frukt ...» (vers 23).

Der finner vi samme tanke: høre ordet, forstå det og bære frukt.

Forståelsen betyr ikke at du trenger å gripe alt med fornuf-ten. Da ville bare de mest intelligente bli frelst. Den som forstår i bibelsk forstand, tar imot med takk og tro. Det gjelder å ta imot uten innvendinger. Og det er ikke alltid de «skarpe» flinke til.

Hør ordet, forstå det, og grip det uten å tvile! Da kommer fruk-ten.

Paulus sier det på sin måte

I Romerbrevet skriver apostelen Paulus om før og nå i forhold til troen på Jesus. Den som ikke er en kristen, er preget av et *før*. Men så kom et *etter*. Da fikk den troende del i Guds rettferdighet. Den består i å ta imot tilgivelse for syndene, og det nye livet som kristen:

Den gang dere var slaver under synden, var dere fri fra det som er rett. Hva slags frukt høstet dere da? Slikt som dere nå skammer dere over, for det fører til død. Men nå er dere frigjort fra synden og er blitt tjenere for Gud, og frukten er helliggjørelse, og det fører til evig liv. (Rom 6,20–22)

Den som lever et liv i protest mot Gud, kan ikke bære Åndens frukt. Et liv uten Gud fører i stedet til frukter av synden. Onde tanker og onde ord, rus og utskeielser skaper frukter som det er flaut å snakke om.

Men nå, sier Paulus, er dere blitt tjenere for Gud. Dere er med andre ord blitt podet inn på Kristus som vintreet. Og da kommer den nye frukten:

Helliggjørelse.

De som bærer frukt, blir renset

Gartneren gir en grein bare to muligheter, enten bærer den frukt, eller så vil han fjerne den. Men bærer den frukt, blir den renset.

Tenk deg gartneren i arbeid. Han studerer hver grein på fruktreet. Han kikker etter knopper, skader, form og vekst.

Så gjør han sine inngrep. For treet «gjør det vondt». Kanskje noe blir bundet opp. Ja, på unge frukttrær har jeg sett tunge blylodd festet til greinene. De skal ikke vokse for mye oppover.

Det er de bøyd greinene som bærer frukt.

En kristen lar seg behandle av gartneren. Den som lever som en del av treet, og som ikke sier nei takk til renselsen, blir frukt-bærende. For et godt tre kan ikke la være å bære gode frukter (Matt 7,17).

Det sårede treet

Jeg har lest om et epletre som var så overstrødd med frukt at greinene måtte støttes opp for ikke å knekke under tyngden.

Det ble spurt:

– Hvorfor bærer dette treet så mye frukt?

Gartneren svarte:

– Se på stammen helt nede ved roten!

Der var det et dypt sår.

– Vi har oppdaget at når et epletre ikke bærer frukt, men bru-

ker kraften til å utvikle greiner og løvverk, så hjelper det ofte å gi treet et sår. Ingen vet hvorfor det er slik, men nesten alltid bruker et slikt tre kraften sin til å bære frukt.

Kan det være nettopp slik i menneskelivet?

Hvis det vanskelige i livet ditt får drive deg til Jesus og gjøre deg mer avhengig av ham, så får gartneren muligheter til å gjøre deg til en bedre fruktbarer.

Å følge etter Jesus

Fruktbærere i Guds rike kan ha sår. Livet kan ha gitt skrubbsår og stikksår. Men smerten i såret ga vekstmuligheter for frukten.

Det å følge Jesus på den radikale måten han selv kaller oss til, kan også legge grunnen for et fruktbart kristenliv.

Like før Jesus dro opp til Jerusalem i påsken for å dø på korset, sa han disse sterke ordene:

Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene kornet. Men hvis det dør, bærer det rik frukt.

Den som elsker sitt liv, skal miste det. Men den som hater sitt liv i denne verden, skal berge det og få evig liv.

Den som vil tjene meg, må følge meg ... (Joh 12,24–26)

Å følge Jesus vil si at jeg legger til side min egen lyst til å klatre og vinne her i verden. I stedet sier jeg til Gud: Jeg vil følge deg. Jeg vil gi meg helt til det du vil for meg. Min egen vilje skal legges inn under din vilje.

Den som på en slik måte blir et hvetekorn, der egenviljen er overlatt til Gud, kan bli en kristen som bærer frukt. En sann etterfølger av Jesus vil bære mye frukt.

Å hate sitt liv betyr ikke å være en gledesfornekter eller selvplager. Det vil si at jeg prioriterer Guds vilje framfor min egen lyst. Jesu Kristi rike skal bygges før jeg bygger mitt eget.

Gud er ikke gjerrig overfor disiplene sine. De som søker

Guds rike først, skal få alt det livsnødvendige i tillegg (Matt 6,33).

Evangeliet bærer frukt

Apostelen Paulus var misjonær blant hedningene. Han fikk gleden av å se at en rekke kristne menigheter vokste fram der han hadde forkynt.

Men det var *evangeliet* som skapte frukten.

Til menigheten i Kolossai skriver Paulus:

Som i hele verden ellers har evangeliet båret frukt og utbredt seg også hos dere, helt fra den dag dere fikk høre det og lærte Guds sanne nåde å kjenne. (Kol 1,6)

Her er samme tanke, at Ordet skal sørge for resultatene. En frukt-bærende kristen er en som lytter mye til evangeliet. Da vil evangeliet – det gode såkornet – vokse og bære frukt.

Nådeordet – sannhetsordet – evangeliet har mange navn! Men alltid vil det skape hva det taler om.

Når du hører ordet om nåden, kan nåden få innpass i livet ditt. Når du lytter til sannheten, kan sannheten få råderett i livet ditt.

Evangeliet er det gode budskapet at kristendom er ikke å gjøre, men å høre!

Treet kan ikke bære frukt på befaling

Martin Luther sier på sin klare måte det jeg har så lett for å glemme når jeg ber om Åndens frukt i livet mitt:

«Likså naturlig som treet bærer frukt, liksom naturlig følger gode gjerninger på troen.

Og liksom det ikke er nødvendig å befale treet å bære frukt, er det heller ikke gitt den rettferdiggjorte noe bud (1 Tim 1,9).

Han skal ikke nødes til å gjøre godt, men han gjør det av seg

selv, fritt og utvunget, liksom han uten befaling av seg selv sover, spiser, drikker, kler seg, ser, hører, taler, står og går.»

Vi skal i det følgende omtale Åndens frukt.

Hvordan vokser den fram hos mennesker? Ved at det sies: «Du skal vise kjærlighet ...»? Ved befaling om at du skal være glad?

Nei, en troende hører forkynnelsen om den gode frukten. Budet fra Gud holder min onde egenvilje i tømme. Samtidig holder Ordet fram for min bevissthet og vilje hva frukten er og består i.

Gud gir til kjenne hva han vil skape i en kristens liv. På den måten vil han dømme synden og kalle meg til å bære fram den frukten han selv lover å skape.

Alt virker sammen

Hele treet, alle greiner, rot og blader har det samme målet. Det gjelder å bære frukt.

Slik også i kristenlivet. Det er ikke delt. Det har ett mål, å være slik Herren vil ha meg. Han vil ha meg som et såkorn i god jord, et tre ved rennende bekker, en grein på vintreet. Alt skal sikte mot å bære frukt.

Suksess kan jeg streve for å få til på egen hånd. Suksess blir noe jeg kan nyte for meg selv.

Men frukten skal bli til glede for andre. Frukten er god å se på, den er god å tilegne seg. Den holder livet ved like.

Åndens frukt er én

Legg merke til at det står ikke «frukter» i flertall. Åndens frukt er én.

Men den kommer til uttrykk på mange måter. Den er mange-sidig hos dem som legger livet sitt på Herrens alter.

David Livingstones kone, Mary Moffat, var en levende og varm kristen. Hun ba i mange år samme daglige bønn. Den lød

slik: «Herre, ta imot meg slik som jeg er, og gjør meg siden slik som du vil ha meg.»

Et hellig liv er ikke bare å følge bud og regler på det ytre plan, men å bli ett med Guds vilje dypt i vår tanke og innstilling. Det hellige, fruktbærende livet består i å bli ett med Kristus.

Åndens frukt er Kristi frukt

Det er apostelen Paulus som bruker uttrykket Åndens frukt. Han sier at Åndens frukt vokser fram hos dem som er drevet av Ånden, og som ikke er under loven.

De blir ikke pisket fram av bud og forbud.

De blir henført av en person.

En kristen er satt i frihet av Kristus. Helt fri er du – til å gjøre det gode.

Mange kristne ber om mer av Den hellige ånd. Men det går ikke an. For Ånden er den tredje personen i Gud. Treenigheten er ikke i deler, og du kan ikke tilegne deg Gud stykkevis.

Ethvert Guds barn har hele Ånden. Derfor bør vi ikke spørre hverandre om vi har fått mer eller mindre av Åndens fylde. Men spørsmålet er: Har han fått overta hele oss? Er mitt liv fylt av så mye annet at Ånden ikke får plass i min tanke og bevissthet?

Den hellige ånd er forklarer og advokat, talsmann og trøster. Han viser til Jesus Kristus. Åndens største oppgave er å herliggjøre Kristus i Ordet for hjertene våre.

Den hellige ånd trekker dypest sett ikke mennesker til et kirkesamfunn, til et ritual eller til et læresystem.

Ånden drar mennesker til Kristus.

Åndens frukt er ikke gode gjerninger du og jeg får til. Åndens frukt er Kristi frukt. Han skal ha all ros for det som skjer. For frukten «vokser fram ved Jesus Kristus, til lov og ære for Gud» (Fil 1,11).